

[Niels Helveg Petersen]

Jeg må sige med det samme, at vi afviser fra radikal side det forslag, som er fremsat af retsforbundet. Vi finder ikke, at de direkte valg, som er beskrevet her, er nogen god udvej.

Det, jeg vil beskæftige mig med, er det i regeringsforslaget, som er nyt i forhold til det bestående. Og det vil blive meget kritiske bemærkninger, fordi jeg finder, at lovforslaget er dårligt gennemtænkt. Der ligger ikke noget grundigt forarbejde bag dette lovforslag. Vi finder ikke, at det opfylder kravene til en ny radiolov.

Hvad først radiatorådets sammensætning angår, så forholder det sig jo sådan, at 17 skal udpeges efter forholdstalsvalg, 2 skal udpeges af ministeren og 2 af medarbejderne. Dette vil stille de store partier stærkere end i øjeblikket, hvor vi jo har reglen om, at alle de partier, der er repræsenteret i finansudvalget, skal vælge medlemmer af radiatorådet. Det er i sig selv betænkeligt at styrke netop de enkelte partiers indflydelse i radioen, men det værste ved ordningen er jo sådan set noget, man også bærer over fra den gamle ordning, nemlig at aktive politikere bliver repræsenteret i stort tal i det styrende organ i radioen. Vi har ikke gode erfaringer med det, og denne sammenblanding af en forvaltende eller administrativ funktion og så lovgivningsmagt er principielt betænkelig.

Radiatorådet er efter vores opfattelse også for stort. Det vil bestå af 21 medlemmer plus 8 tilforordnede. Det vil sige, at ved programbehandlingen bliver der tale om 29 personer, og det finder vi er et så stort råd, at en fornuftig behandling af programspørgsmål bliver meget vanskelig, og at programdiskussionerne snarere får karakter af små vælgermøder, således som der jo har været en tendens til det også i det nuværende radiatoråd.

Det er imidlertid, når det drejer sig om regionalradioen, at ministerens forslag er mest betænkeligt. Under dække af decentralisering vil man her gennemføre en ordning, hvor man stiller de enkelte regionalradioer frit i forhold til Danmarks radios hovedsæde. Men er det nu en decentralisering? Svaret er efter radikal opfattelse et klart nej. Det er en decentralisering af provinstjenesten, men det er ikke en decentralisering af Danmarks radio. Det er snarere udtryk for et andet princip end decentralisering, nemlig princippet om at dele og herske. Jeg vil gerne prøve på

at vise, hvorfor der her ikke er tale om en ægte decentralisering.

For det første: ministeren udpeger formand og næstformand i de regionale programudvalg. Hvorfor egentlig det? Hvis man vil decentralisere, hvorfor skal ministeren så udpege formand og næstformand? Ordningen minder noget om den gamle ordning med kongevalgte borgmestre, hvor man nok havde et lokalt selvstyre, men hvor så sandelig regeringen forbeholdt sig retten til at udpege en borgmester.

For det andet: ministeren bestemmer, hvor store midler der skal stilles til rådighed for regionalradioen. Det skal ske efter forhandlinger med de enkelte afdelinger, men jeg gad se, med hvilken styrke de enkelte afdelinger kan forhandle ene i forhold til det store apparat, som Danmarks radio er, med en meget veludbygget administration.

For det tredje: ministeren bestemmer reglerne for regionalradioernes landsdækkende virksomhed. Det vil betyde, at regionalradioernes virksomhed, hvad angår mere landsdækkende programmer, kan risikere at blive lagt i spændetroje.

For det fjerde: ministeren rådfører sig med et fællesråd. Dette fællesråd er interessant sammensat, det er nemlig sammensat af formændene og næstformændene i de regionale programudvalg. Alle disse formænd og næstformænd, som sidder i fællesrådet, har ministeren udpeget. Det er jo en behagelig modpart at have i diskussionerne. Er det decentralisering? Er det et modspil imod den stærke part, når man skal forhandle med 2 repræsentanter for hvert regionalradiatoråd, alle sammen udpeget af ministeren? Det er ikke decentralisering, for der er ikke et modspil i forhold til den stærke part. Al styrke ligger på den ene side.

Min konklusion må derfor være, at under dække af decentralisering gennemføres der her ændringer, der økonomisk og på de øvrige områder trækker regionalradioerne ud af radiatorådets regie og giver den til enhver tid siddende minister en meget stor bestemmelsesret over regionalradioernes virksomhed.

Nu kan man sige: Ja men det er altså alt det økonomiske og det administrative, det praktiske osv. Men hvad så med programansvaret? Er det ikke decentralisering, der her ved gennemføres? Det er det. Men denne decentralisering gennemføres til gengæld ef-